Hvidbog

Klimaplan

Viborg Kommune

Offentlig høring d. 2. juni - d. 4. august 2022

Høringssvar: 1

Forslag til forbedring af DK2020 planen

Dato: 01-01-1970
Høringskategori:
Kommentar

Navn: Danmarks Naturfredningsforening v/ Jens Frydendal

Høringssvar

DK2020 plan for Viborg Kommune

Danmarks Naturfredningsforenings Viborg afdeling har følgende kommentarer og spørgsmål til den udsendte DK2020 plan:

Skabe mere bæredygtige byer
(side 3 nederst i rammen)
Er der noget til hinder for at Viborg Kommune i alle fremtidige lokalplaner for nybyggeri stiller krav om bæredygtigt byggeri, både hvad angår byggematerialer og hvad angår energiklasse, solceller på taget og hvad der ellers kan gøres for at minimere CO2 udledningen ved nybyggeri?
Hvis ikke, så bør man stille sådanne krav i lokalplanerne.

Elbiler øges med 25 % i 2030
(side 7 og 14)
Klimaplanen angiver som mål, at 25 % af personbilerne kører på el i 2030.
Fra 2009 til 2019 steg antallet af personbiler fra 39.900 til 53.500 – en stigning på 34 %.
Hvis stigningen i antallet af biler i alt fortsætter i samme takt, vil der i 2030 være 71.690 biler. Det er en stigning på 18.150 biler, og så nytter det jo ikke så meget på CO2 udledningen, hvis kun 25 % altså 18.000 af dem kører på el. Der vil stadig være lige så mange – eller flere - biler, der kører på fossilt brændstof som nu.
Skal det nytte noget skal antallet af fossile biler reduceres. Det kan man gøre ved at forbedre den kollektive trafik og ved at arbejde for, at der ikke anlægges en motorvej omkring Viborg. Flere veje har altid medført flere biler.

Inspirationsforum
(side 8)
Udmærket ide. Der nævnes deltagere fra byrådet, erhvervslivet, lønmodtagerorganisationer, uddannelsesinstitutioner, handel og turisme – alle med et forventeligt fokus på økonomisk vækst og arbejdspladser. I inspirationsforum bør også deltage organisationer, der har fokus på klimaet og miljøet. DN deltager gerne og f.eks. Bæredygtig Viborg ville være en anden oplagt deltager i dette forum.

Klimaborgerting
(side 8 midt på)
I klimaplanen står der, at Inspirationsforummet f.eks. kan oprette et klimaborgerting. Ved at placere et klimaborgerting som en mulighed så langt nede i systemet, fratager man sådan et eventuelt borgerting autoritet. Det må være byrådets opgave at oprette et klimaborgerting, eftersom det må være byrådet, der skal tage stilling til udspil fra rådet.
Højere op i hierarkiet med det – og skriv at det skal oprettes!

(side 10)
Det er fint med partnerskaber og dialogfora, men det er også nødvendigt med kvalificeret modspil fra f.eks. DN, så vi undgår ekkokamre, hvor man blot sidder og bekræfter hinanden i at ”landbruget skal udvikles ikke afvikles” – det kommer jo nemlig an på, hvilke dele af erhvervet, man snakker om.
Ingen forstiller sig vel længere, at vi kan nå klimamålene uden at reducere den animalske produktion betragteligt. Dyrkning af lavbundsjorde bør ligeledes afvikles og ikke udvikles.
DN deltager gerne i partnerskaber og dialogforum med landbruget.

FN17 Business Center
(side 11)
Ligeledes et forum, der kunne have god gavn af en eller flere grønne organisationer til at forstyrre selvforståelsen i ekkokamret!
DN deltager gerne i FN17 Business Center.

Energi Viborg
(side 11)
Som eneejer er det ikke nok, at:
”Viborg Kommune forventer at Koncernen bidrager til, at miljøet generelt får det bedre” og at
”Koncernen skal tilstræbe at reducere sin CO2-udledning.”
Nej, kommunen skal som eneejer ikke forvente noget og koncernen skal ikke tilstræbe – de skal forpligtes til at gøre noget ved det!

Vedvarende energianlæg
(side 12)
Planen går meget let hen over, hvordan Viborg Kommune skal bære sig ad med at opnå 100 % vedvarende energi. Her kunne man jo opliste nogle muligheder:
• Krav om solceller på taget af alle nybyggerier
• Solceller på alle velegnede kommunale bygninger (love, der blokerer for det, må man forsøge at få ændret)
• Kampagne for at få solcelleanlæg på alle erhvervsbygningernes flade tage
• Udlægning af flere egnede arealer til vindkraft og solenergi i kommuneplanen. I den gældende kommuneplan er kun meget få arealer udpeget, hvilket er en af grundene til at der er så meget modstand, hver gang der skal rejses en mølle.

Overskudsvarme fra virksomheder
(side 13 punkt 2)
”Overskudsvarme fra virksomheder udnyttes i varmeforsyningen”. Her mangler der et ”Alt” foran, så man fastslår, at alt overskudsvarme skal udnyttes. Lykkes det ikke 100 %, må vi leve med det, men som det står nu, er planen opfyldt, hvis bare lidt varme fra to virksomheder udnyttes, og det er ikke ambitiøst nok.

Trafik
(side 14)
Fint med cykel- og gangstier.
Også fint at ”den klimamæssige effekt vurderes ved nye projekter for kommunale veje”. Dette princip bør også gælde for statsveje gennem kommunen, så Viborg Kommune aktivt går ind og påvirker Infrastrukturforliget, så det får den bedst mulige klimamæssig effekt. Det vil formodentligt sige at motorvejsplanerne erstattes med mere klimamæssigt fornuftige tiltag som f.eks. 0+ veje og bedre togforbindelser.
Viborg betaler jo til lobbyorganisationen Hærvejskomiteen, så her kan Viborg Kommune bruge sin indflydelse til at få en mere klimavenlig infrastruktur end den der er lagt op til.

For få år siden indførte man 90 km/t hist og her på f.eks. Herningvej. Det bevirker enten at folk kører 90 hele vejen eller at man skal hæve og sænke farten hele tiden, hvilket ikke er brændstoføkonomisk. Nedsættelse af hastigheden til 80 km/t på alle veje i Viborg Kommune og 40 km/t i byerne vil spare en del CO2 udledning. Brændstofforbrug og dermed udledning af CO2 stiger kraftigt ved hastigheder over 80 km/t.

Luftfart
(side 16, 2. afsnit)
I planen står der, at Viborg som medejer af Midtjyllands Lufthavn vil arbejde for at indenrigsflyvning bør foregå med grønt brændstof. Viborg Kommune bør arbejde for at indenrigsflyvningen stopper, indtil den bliver CO2 neutral.

Udtagning af lavbundsarealer
(side 16)
Viborg Kommune har udtaget 986 ha og har 1740 ha på tegnebrættet. Altså i alt 2726 ha.
Vi har i alt 7941 ha lavbundsjord i kommunen, så med det, der er planlagt, er vi altså oppe på 34 % - ikke dårligt, men med plads til forbedringer.
Her ligger en mulighed for en betragtelig reduktion i udledning af klimagasser, som vi bør udnytte fuldt ud. Så kan landbruget udvikle sig på de marker, der reelt egner sig til intensiv dyrkning.

Skovrejsning
(side 16 næstnederste afsnit)
Det nævnes at Viborg Kommune støtter privat skovrejsning, men det nævnes ikke hvordan. Det kunne være godt at vide.
Kommunen bør opkøbe og tilplante jord omkring byerne, dels af klimahensyn og dels for at skabe natur og rekreative muligheder for dem, der bor der.
Skovrejsning på alle drikkevandsområder er også en oplagt ting at fremme.
Der nævnes et partnerskab for skovrejsning. Her vil DN gerne tilbyde sig som partner.

DK2020 plan for Viborg Kommune

Danmarks Naturfredningsforenings Viborg afdeling har følgende kommentarer og spørgsmål til den udsendte DK2020 plan:

Skabe mere bæredygtige byer
(side 3 nederst i rammen)
Er der noget til hinder for at Viborg Kommune i alle fremtidige lokalplaner for nybyggeri stiller krav om bæredygtigt byggeri, både hvad angår byggematerialer og hvad angår energiklasse, solceller på taget og hvad der ellers kan gøres for at minimere CO_2 udledningen ved nybyggeri?
Hvis ikke, så bør man stille sådanne krav i lokalplanerne.

Elbiler øges med 25 % i 2030
(side 7 og 14)
Klimaplanen angiver som mål, at 25 % af personbilerne kører på el i 2030.
Fra 2009 til 2019 steg antallet af personbiler fra 39.900 til 53.500 – en stigning på 34 %.
Hvis stigningen i antallet af biler i alt fortsætter i samme takt, vil der i 2030 være 71.690 biler. Det er en stigning på 18.150 biler, og så nytter det jo ikke så meget på CO_2 udledningen, hvis kun 25 % altså 18.000 af dem kører på el. Der vil stadig være lige så mange – eller flere - biler, der kører på fossilt brændstof som nu.
Skal det nytte noget skal antallet af fossile biler reduceres. Det kan man gøre ved at forbedre den kollektive trafik og ved at arbejde for, at der ikke anlægges en motorvej omkring Viborg. Flere veje har altid medført flere biler.

Inspirationsforum
(side 8)
Udmærket ide. Der nævnes deltagere fra byrådet, erhvervslivet, lønmodtagerorganisationer, uddannelsesinstitutioner, handel og turisme – alle med et forventeligt fokus på økonomisk vækst og arbejdspladser. I inspirationsforum bør også deltage organisationer, der har fokus på klimaet og miljøet. DN deltager gerne og f.eks. Bæredygtig Viborg ville være en anden oplagt deltager i dette forum.

Klimaborgerting
(side 8 midt på)
I klimaplanen står der, at Inspirationsforummet f.eks. kan oprette et klimaborgerting. Ved at placere et klimaborgerting som en mulighed så langt nede i systemet, fratager man sådan et eventuelt borgerting autoritet. Det må være byrådets opgave at oprette et klimaborgerting, eftersom det må være byrådet, der skal tage stilling til udspil fra rådet.
Højere op i hierarkiet med det – og skriv at det skal oprettes!

Landbruget
(side 10)
Det er fint med partnerskaber og dialogfora, men det er også nødvendigt med kvalificeret modspil fra f.eks. DN, så vi undgår ekkokamre, hvor man blot sidder og bekræfter hinanden i at *"landbruget skal udvikles ikke afvikles"* – det kommer jo nemlig an på, hvilke dele af erhvervet, man snakker om. Ingen forstiller sig vel længere, at vi kan nå klimamålene uden at reducere den animalske produktion betragteligt. Dyrkning af lavbundsjorde bør ligeledes afvikles og ikke udvikles.
DN deltager gerne i partnerskaber og dialogforum med landbruget.

FN17 Business Center
(side 11)
Ligeledes et forum, der kunne have god gavn af en eller flere grønne organisationer til at forstyrre selvforståelsen i ekkokamret!
DN deltager gerne i FN17 Business Center.

Energi Viborg
(side 11)
Som eneejer er det ikke nok, at:
"Viborg Kommune forventer at Koncernen bidrager til, at miljøet generelt får det bedre" og at *"Koncernen skal tilstræbe at reducere sin CO_2-udledning."*
Nej, kommunen skal som eneejer ikke *forvente* noget og koncernen skal ikke *tilstræbe* – de skal forpligtes til at gøre noget ved det!

Vedvarende energianlæg
(side 12)
Planen går meget let hen over, hvordan Viborg Kommune skal bære sig ad med at opnå 100 % vedvarende energi. Her kunne man jo opliste nogle muligheder:

- Krav om solceller på taget af alle nybyggerier
- Solceller på alle velegnede kommunale bygninger (love, der blokerer for det, må man forsøge at få ændret)
- Kampagne for at få solcelleanlæg på alle erhvervsbygningernes flade tage
- Udlægning af flere egnede arealer til vindkraft og solenergi i kommuneplanen. I den gældende kommuneplan er kun meget få arealer udpeget, hvilket er en af grundene til at der er så meget modstand, hver gang der skal rejses en mølle.

Overskudsvarme fra virksomheder
(side 13 punkt 2)
"Overskudsvarme fra virksomheder udnyttes i varmeforsyningen". Her mangler der et "Alt" foran, så man fastslår, at alt overskudsvarme skal udnyttes. Lykkes det ikke 100 %, må vi leve med det, men som det står nu, er planen opfyldt, hvis bare lidt varme fra to virksomheder udnyttes, og det er ikke ambitiøst nok.

Trafik
(side 14)
Fint med cykel- og gangstier.
Også fint at *"den klimamæssige effekt vurderes ved nye projekter for kommunale veje".* Dette princip bør også gælde for statsveje gennem kommunen, så Viborg Kommune aktivt går ind og påvirker Infrastrukturforliget, så det får den bedst mulige klimamæssig effekt. Det vil formodentligt sige at motorvejsplanerne erstattes med mere klimamæssigt fornuftige tiltag som f.eks. 0+ veje og bedre togforbindelser.
Viborg betaler jo til lobbyorganisationen Hærvejskomiteen, så her kan Viborg Kommune bruge sin indflydelse til at få en mere klimavenlig infrastruktur end den der er lagt op til.

For få år siden indførte man 90 km/t hist og her på f.eks. Herningvej. Det bevirker enten at folk kører 90 hele vejen eller at man skal hæve og sænke farten hele tiden, hvilket ikke er brændstoføkonomisk. Nedsættelse af hastigheden til 80 km/t på alle veje i Viborg Kommune og 40 km/t i byerne vil spare en del CO_2 udledning. Brændstofforbrug og dermed udledning af CO_2 stiger kraftigt ved hastigheder over 80 km/t.

Luftfart
(side 16, 2. afsnit)
I planen står der, at Viborg som medejer af Midtjyllands Lufthavn vil arbejde for at indenrigsflyvning bør foregå med grønt brændstof. Viborg Kommune bør arbejde for at indenrigsflyvningen stopper, indtil den bliver CO_2 neutral.

Udtagning af lavbundsarealer
(side 16)
Viborg Kommune har udtaget 986 ha og har 1740 ha på tegnebrættet. Altså i alt 2726 ha.
Vi har i alt 7941 ha lavbundsjord i kommunen, så med det, der er planlagt, er vi altså oppe på 34 % - ikke dårligt, men med plads til forbedringer.
Her ligger en mulighed for en betragtelig reduktion i udledning af klimagasser, som vi bør udnytte fuldt ud. Så kan landbruget udvikle sig på de marker, der reelt egner sig til intensiv dyrkning.

Skovrejsning
(side 16 næstnederste afsnit)
Det nævnes at Viborg Kommune støtter privat skovrejsning, men det nævnes ikke hvordan. Det kunne være godt at vide.
Kommunen bør opkøbe og tilplante jord omkring byerne, dels af klimahensyn og dels for at skabe natur og rekreative muligheder for dem, der bor der.
Skovrejsning på alle drikkevandsområder er også en oplagt ting at fremme.
Der nævnes et partnerskab for skovrejsning. Her vil DN gerne tilbyde sig som partner.

Høringssvar: 2

Fremme af fjernvarme/VE

Dato: 01-01-1970

Navn: Ole Madsen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Viborg Varme har med slæbende fødder kørt en kampagne for konvertering af områder med naturgas til fjernvarme (der også hovedsageligt er baseret på naturgas). Viborg Kommune bør på baggrund af egen Klimaplan og den netop vedtagne "Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022" lægge pres på (eller forøge et sådant) på Viborg Varme. Dette med henblik på at reducere naturgas som brændsel og tilskynde Viborg Varmes fremme af fjernvarme baseret på VE.

Høringssvar: 3

Solceller i Viborg kommune

Dato: 01-01-1970 **Navn:** Inge Risum

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Vedrørende opsætning af solceller i Viborg kommune har jeg efter drøftelse med øvrige beboere i Vridsted der også deltog på Klima og miljø området kommet frem til nogle forhold vedr. evt. opsætning af solceller, som vi er enige om at jeg skal indsende.

1. At der i Viborg kommune udarbejdes en 20 års plan for områder med mulighed for eventuel opsætning af Solceller. Det vil gøre det muligt for nuværende og kommende tilflyttende borgere at vurdere om det vil være hensigtsmæssigt at købe og eller bygge hus i et lokalt område. Det er i dag ikke muligt at vide om man er i risikogruppen for at få et solcelle anlæg som nærmeste nabo. Med den store risiko det indebærer for værdi forringelse af bolig, risiko for begrænset mulighed for optagelse af lån til hus køb og tab af adgang til rekreative områder. Hvis lokale landmand og øvrige jordbesiddere kan ansøge og få tilladelse til at udleje deres jord til solcelle firmaer som Greengo og Better Energy kan det på sigt betyde at tilflytning til de små lokalsamfund vil stagnere og i stedet resultere i fraflytning.

2. At Viborg kommune er forpligtiget til at sikre at der ikke opsættes solcelle anlæg som er fremstillet af komponenter der er produceret via tvangsarbejde i Kina. At firmaer der er i gang og eller har fået ja til opsætning at solcelle parker skal kunne dokumentere at de anvendte komponenter ikke er fremstillet under tvangsarbejde.

3. At solcelle anlæg ikke må opsættes nærmere bymæssig bebyggelse end maks. 1,5 km. Dette gælder også i de små lokal samfund såsom, Vridsted, Vroue, Fly, Lånum, Sjørup....

4. At der ved modtagelse af ansøgninger om solcelle anlæg altid vurderes om det pågældnede område istedet kan omlægges til vådområde med sø eller skov for at understøtte biodiversiteten og minimere den miljø belastning som opsætning og nedtagning af solcelleanlæg vil give både på kort sigt i forhold til produktion og på langt sigt når de efter ca. 30 år skal bortskaffes.

5. At Viborg kommune i deres klima og miljø planlægning forholde sig til om jorden i store områder skal dækkes med sorte plade eller om den samme mængde energi kan produceres ved at anvende tag overflader til evt. solceller eller om en enkelt vindmølle har den samme effekt uden at inddrage så store jord arealer som det ses i dag ved nuværende og kommende solcelle anlæg.

Med venlig hilsen
Inge Risum
Pilkærvej 34
Vridsted

Høringssvar: 4

DK2020

Dato: 01-01-1970 **Navn:** Kristian Jahn

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

DK2020 – Bemærkninger til afsnit 7.2 Transport, mobilitet og byudvikling
Kristian Jahn, Nørresøhøjen 18, 8800 Viborg
Bybusser
Kigger man på kortet over bybusnettet, både det nuværende og det, der vises i trafikplanen for 2024, ser man flere bare pletter. Det er ikke i overensstemmelse med intentionen om, at man skal kunne bo og leve i byerne uden at være afhængig af sin egen bil. Det er heller ikke korrekt, når det nævnes, at bedst effekt opnås ved gangafstande til stoppested på op til 600 meter. "Smertegrænsen" ligger mellem 200 og 500 meter. Og for ældre endnu kortere. Det hænger ikke sammen med, at bybusserne er indrettet for bl. a. gangbesværede, dvs. med lav indstigningshøjde
Et konkret eksempel oplevede vi for 9 år siden, da bybussen blev fjernet fra Amtmandshøjen og Asmildhøjen. Gangafstanden fra bopæl til de tre stoppesteder på Amtmandshøjen var fra 0 til 3-400 meter fra de nævnte veje og hhv. Nørresøhøjen, Harehøjen, Rævehøjen, Grævlingehøjen, Vildsvinhøjen, Bregnehøjen og Rughøjen samt Øgårdshøjen mv. Da ruten blev omlagt i 2013 forsvandt samtlige faste passagerer fra disse veje, da gangafstanden til stoppested nu var 500 – 1000 meter. Der var tale om ca. 40 pr. dag. Hver vej. Derved gik kommunen glip af en årlig billetindtægt på en lille halv million kr. Selv pensionistægtepar måtte nu investere i bil nr. 2. Cykel er ikke noget alternativ pga. stigningerne på hhv. Randersvej og Asmildhøjen.
Så få bybussen tilbage til Amtmandshøjen. Bare en gang i timen. Omkostningerne ved de to ekstra minutter, det vil tage, er marginale, da der kun er tale om en smule ekstra brændstof. Chauffør og bus er jo betalt i forvejen, og beboerne i Houlkær vil fortsat have hurtige og direkte forbindelser til/fra byen.

Busser over kommunegrænsen
Diverse besparelsesmanøvrer er i de senere år gået stærkt ud over de lidt længere busruter. At skære nogle afgange væk eller helt nedlægge en rute er relativt nemt for politikerne. Der er ikke mange, der brokker sig. Dels fordi mange brugere hører til den "svage" del af befolkningen, dels fordi resten finder andre måder at komme frem på (bilen). F. eks. har en relativ stor landsby som Ans, 22 km. fra Viborg, ikke længere direkte bus til Viborg ! Man skal f. eks. med bus til Bjerringbro og derfra med tog til Viborg. Og cyklen er heller ikke her noget alternativ.
Førhen var Viborg knudepunkt for X bus systemet med hurtige busser rundt i Jylland. Det var helt naturligt, dels fordi Viborg (næsten) er Jyllands geografiske centrum, dels fordi flere hovedveje mødes i Viborg: Rute 12 – Viborg – Herning – Esbjerg, rute 13 – Aalborg – Viborg – Vejle, rute 16 – Holstebro – Viborg – Randers – Grenaa, rute 26 – Thisted – Viborg – Aarhus og rute 52 (Viborg) – Rindsholm – Silkeborg – Horsens – Juelsminde. X busserne havde en selvfinansiering på omkring 90 %, altså noget højere end de sædvanlige 40-50 %, man normalt regner med inden for offentlig busdrift. Disse ruter er nu nedlagt i stort set hele region Midtjylland. Med X bus tog en tur fra Viborg til Kolding to timer med et enkelt skift i Vejle. I dag tager turen tre timer med skift i Aarhus og Vejle, idet man skal med tog via Aarhus.
Forslag: Forsøg at genstarte X bus, f. eks. med afgange fredag og søndag eftermiddag og aften. Det var sådan, X bus systemet oprindeligt kom i gang i 1991. Det er relativt billigt og vil kunne afdække efterspørgslen ret hurtigt.
Og kig lidt grundigere på oplandsruter ud over kommunegrænsen. Det kan da ikke være rigtigt, at man ikke kan komme direkte fra Ans til Viborg med bus !

Tog
Togrejse fra Viborg og ud i landet er langsom og besværlig: Omvej via Langaa og skift i Aarhus. Ikke engang de gennemgående IC/Lyntog til hovedstaden har vi mere. Her kunne det være en idé at indlægge en "shunt" ved Langaa, så togene ikke længere skal vende i Langaa men kan køre direkte til/fra Aarhus. Det vil spare omkring 10 minutter af køretiden. Ved at føre et spor fra det østlige, nordgående hovedspor under Gudenåen og de to hovedspor ind til banen mod Struer samt et tilsvarende link direkte mellem det sydgående spor og Struer-banen kan man spare omvejen ind

omkring Langaa. I dag er det sådan, at togene fra Aarhus mod Struer skal krydse hele Langaa station, der dermed bliver spærret for anden trafik i omkring fem minutter. Derfor vil en shunt være med til at gøre trafikken mere glidende. Også for fjerntrafikken.
En anden ting er hastigheden. Ved de sidste udbud af togtrafikken tillod man tog med hastigheder på max 120 km/t på strækningen Langaa – Struer. Samtidig opgraderes hovedbanen Aarhus – Aalborg til 200 km/t. Det vil komme til at betyde, at der næppe bliver plads til de langsomme regionaltog mellem Struer og Aarhus. Ud over at være langsommere end de nye hurtige el-tog, skal de også standse undervejs: Hadsten, Hinnerup og formentlig også Laurbjerg og Brabrand. Opholdene på disse stationer vil blive yderligere forlænget, da der skal gives plads, så de hurtige tog kan komme forbi. Altså må vi forvente endnu længere rejsetider med tog mellem Viborg og Aarhus. Og dermed flere biler på vejene, da tog nu bliver endnu mindre attraktiv som befordringsmiddel på strækningen.

Ladestandere
Rapporten handler meget om opstilling af ladestandere i Viborg kommune. Inden man begynder at planlægge opsætningen af ladestandere, var det måske en idé at finde ud af, hvor længe man stadig kan udvinde de nødvendige mineraler til fremstilling af batterier. Der er rift om disse mineraler også til andre formål. Lithium f. eks. anvendes indenfor medicinalindustrien (psykofarmaka). Eller hvor langt er forskningen med hensyn til alternative typer af genopladelige batterier ?

Om grøn energi i øvrigt
Når talen er om grøn energi i form af batteridrift skal man kigge på hele batteriets levetid: Udvinding af mineraler, produktion, opladning (med hvilken slags el ?) og til bortskaffelse, når batteriet ikke længere kan oplades. Især inden for togdriften vinder brint nu mere og mere frem. Er mere miljøvenlig, og brinttog kan nu køre op til 1000 km. på en optankning, medens batteritog kun kører omkring 100 km. på en opladning.

Høringssvar: 5

Høringssvar med fokus på cykling.

Dato: 01-01-1970

Navn: Villy Lauritsen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Høringssvar til Klimaplan fra Cyklistforbundet i Viborg vedlagt.

Høringssvar angående forslag til klimaplan.

På transportområdet er der en målsætning om, at 20% af alle rejser sker på cykel i 2030.

Det er en glædelig og måske ret ambitiøs målsætning. Det kræver i hvert fald en måling af hvor mange, der på nuværende tidspunkt vælger cyklen samt løbende målinger frem mod 2030.

Tillige må det fordre en øget bevilling både økonomisk og tidsmæssigt på personaletimer.

Vi kan henvise til kortlægning af cykelpotentialet i Randers – undersøgelse foretaget af COWI i 2019.

Cyklistforbundet i Viborg vil gerne indgå i et samarbejde om dette.

På side 11 står der: Viborg Byråd vil tage initiativer, som øger den grønne bevidsthed og skærper opmærksomheden på, hvad borgerne kan bidrage med i forhold til den grønne omstilling.

Der bør snarest udarbejdes konkrete forslag til ovenstående. Der foregår f.eks. allerede en stor indsats i mange indskolinger og børnehaver, som i samarbejde med Cyklistforbundet arbejder for at fremme cykling hos de mindre børn.

Cyklistforbundet i Viborg bidrager gerne med flere forslag.

På side 12 står der: Skift bilen ud med en (el-)cykel, det giver både en CO_2-besparelse, renere luft, mindre trængsel og et sundere liv.

Cyklistforbundet i Viborg er meget enige i ovenstående. Der bør dog følges op med konkrete tiltag. Vi bidrager gerne med forslag.

På side 22 står der: Vi vil fremme transportformer som cykling, gang, kollektiv transport og samkørsel. Viborg Kommune ønsker at etablere el-standere til biler og cykler og etablere flere cykelstier for især at skabe sikrere cykelveje. Der er f.eks. udarbejdet et projekt for etablering af ca. 375 nye cykelparkeringspladser på Viborg Station, og i budgettet er der afsat midler til renovering af cykelstier, samt udbygning af gang- og cykelstier med særligt fokus på trafiksikkerhed og skoleveje.

375 nye cykelparkeringspladser er vist lige i overkanten, men der er en del sikre cykelparkeringspladser på vej, hvilket er særdeles glædeligt. Måske fremkommer tallet ved at medregne eksisterende cykelparkeringspladser? Sikre cykelparkeringer ved de fire store indfaldsveje er også en mulighed.

Kvaliteten af cykelstier er meget afgørende for, om man vælger cyklen som transportmiddel. Rigtig mange cykelstier i Viborg er af ringe standard, bl.a. på grund af mange lapninger. Derudover er der en meget lang række af borgerønsker om cykelstier.

For at løse dette, kræves en markant økonomisk satsning og for at det ikke skal være en lang række lapperier hist og her, bør man få lavet en overordnet plan for forbedring af cykelstinettet – ikke mindst i Viborg by, hvor der må formodes at være flest potentielle og nuværende cyklister. Men også i Bjerringbro er der borgerønsker om sammenhængende stiforbindelser.

På Klimaplanens side 46 under pkt. 10.3 personaleressourcer er nævnt en række opgaver der skal løses for at nå planens mål.

Her savner Cyklistforbundet et punkt om overordnet planlægning af cykelinfrastrukturen i Viborg Kommune.

Cyklistforbundet i Viborg.

Høringssvar: 6

Undersøge potentialet for at erstatte korte bilture med cykelture

Dato: 01-01-1970

Navn: Stig Jensen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Undersøge potentialet for at erstatte korte bilture med cykelture
Som mange nok husker, bakkede hele Panelet op om at undersøge potentialet for at erstatte korte bilture med cykelture i Viborg efter Randers-model A134506-001 (randers.dk) i DN Klimamødet forud for byrådsvalget i november 2021
Så vidt vi ved, kostede undersøgelsen kun 80.000 kr og en lignende for Viborg kan blive en vigtig brik i bestræbelserne for at få langt flere til at flytte bagdelen fra bilsæde til cykelsadel.
Indsendt af DN Viborg Klimagruppen og Cyklistforbundets afdeling i Viborg

Høringssvar: 7

Vi peger på muligheder i "Den nationale klimaaftale "Grøn strøm og varme 2022" for Viborg Kommune

Dato: 01-01-1970

Navn: Axel R. Kristiansen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

DN Viborgs Klimagruppe ved John Hansen, Stig Jensen og Axel Kristiansen indsender bemærkninger, der supplerer de bemærkninger, som DN Viborg tildligere har indsent om Viborg Kommunes forslag til klimaplan

Supplerende bemærkninger til Viborg Kommunes Forslag til Klimaplan 2022 - 2050

Fra Danmarks Naturfredningsforening Viborg, klimagruppen

(John Hansen, Stig Jensen, Axel Kristiansen)

Den offentlige høring af Viborg Kommunes forslag til Klimaplan 2022 – 2050 finder sted midt i en klima- og en energiforsyningskrise, der vil få varige konsekvenser for kommunen og dens borgere. Voldsomme hedebølger med tørke og temperaturrekorder finder sted hen over sommeren 2022 i Syd- og Mellemeuropa og i Nordamerika. Det vestlige Tyskland og Belgien blev i juli 2021 ramt af enorme oversvømmelser efter voldsomt regnvejr. Vandmasserne har krævet over 150 menneskeliv, ødelagt en lang række hjem og skabt mangel på rent drikkevand[1].

Som led i krigen i Ukraine bruger Rusland naturgas som et økonomisk magtmiddel, der truer Europas forsyningssikkerhed med energi. Det har medført store prisstigninger på naturgas og anden energi, som er en voldsom belastning af husholdninger, virksomheders og offentlige institutioners økonomi.

Derfor er en hurtig omlægning til Vedvarende Energi (VE) afgørende for klima og forsyningssikkerhed i Viborg Kommune.

1. National Klimapolitik rykker! Brug det i Viborg Kommune!

Klimapolitik og lovgivning på nationalt og EU-niveau er blevet styrket kraftigt siden den internationale tilslutning til Paris klimaaftalen fra 2015. I første halvår 2022 er der indgået brede politiske aftaler i Folketinget som vil sætte hastighed op for omstillingen til VE – senest "Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022[2]. Det kan styrke opfølgningen og ***DN Viborg anbefaler*** at Viborg Kommune

- opdaterer sit forslag til Klimaplan 2022- 2050 med de seneste nationale klimaaftaler
- afsøger mulighederne for at opnå støtte fra nationale ordninger til implementering af planen.

2. Landbaseret sol og vind energi

[1] OVERBLIK: Oversvømmelser koster mindst 133 liv i Tyskland (berlingske.dk)

[2] Et grønnere og sikrere Danmark - Danmark kan mere II (25 juni 2022). Stemmeaftale mellem Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne. Jf.: https://www.regeringen.dk/nyheder/2022/aftale-om-et-mere-groent-og-sikkert-danmark/

Den politiske aftale har som mål at muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og land-vind frem mod 2030. Den politiske aftale forudsætter, at der skal gennemføres en omfattende arealplanlægning, hvor kommunerne forventes at spille en aktiv rolle:

- Miljøstyrelsen gennemfører en screening for at identificere 10-15 områder, der er egnede som energiparker inden oktober 2022, med efterfølgende offentlig høring i 4 uger
- Mulige planlægningsmodeller vil blive overvejet (anlægslov, landsplandirektiv, kommuneplan m.v.)

Det vil endvidere som led i opfølgning af aftalen blive afklaret:

- om der skal indføres forpligtende målsætninger for kommunernes arealplanlægning for VE anlæg
- Hvordan nationale myndigheder kan støtte kommunerne i deres arealplanlægning for VE anlæg
- Hvordan VE planerne kan give lokale gevinster og et tydeligt udviklingsperspektiv for lokalsamfund og kommuner.

Viborg Kommune er arealmæssigt Danmarks næststørste kommune[3] og den må sandsynligvis lægge arealer til udbygning af sol- og vindanlæg. DN vurderer, at det er vigtigt at Viborg Kommune tager en proaktiv tilgang til VE arealplanlægningen. Denne tilgang skal forebygge en potentiel konflikt mellem lokalisering af VE anlæg og naturbeskyttelsen. DN Viborg har bemærket, at forslaget til klimaplan 2022 mangler referencer til beskyttede naturområder og biodiversitet. Her kan DN fremhæve, at kommunen skal evaluere de arealer, som Viborg Kommune har indmeldt til Det grønne Danmarks Kort som led i revisionen af sin kommuneplan for 2022 - 2026[4].

DN Viborg anbefaler,

- at Viborg Kommune holder en konference for borgere, lokalsamfund og andre interessenter inden vedtagelsen af forslag til Klimaplan 2022 om den kommende arealplanlægning for VE anlæg, gerne hurtigst muligt efter høringsperiodens udløb, dvs. i slutningen af 3. kvartal eller først i 4. kvartal 2022
- Relevante emner for konferencen kunne være:
    - Metoder til at spare mindst 2% om året i kommunens energiforbrug – kommunale institutioner inkl. Revas og Energi Viborg- El, Vand, Spildevand
    - Anbefalinger om metoder til at Fjernvarmeselskaberne kan spare mindst 1% ledningstab mere hvert år de næste 3 år
    - Muligheder for at biogas fra biogasanlæg inkl. REVAS og Bruunshåb central-renseanlæg tilføres naturgasnettet

[3] Viborg Kommunes areal er 1409 kvadratkilometer ifølge Trap Danmark: https://trap.lex.dk/Viborg_Kommune
[4] Se planlovens §11 a, stk. 2, §11 a, stk. 3, §11 a, stk. 4 og §11 e, stk. 1, nr. 3; Jf. https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/groent-danmarkskort/redegoerelseskrav-til-kommuneplanen/

- Muligheder for udnyttelse af overskudsvarme i fjernvarmen med anvendelse af bedste og nyeste teknologier; Apple er et eksempel og rapporten Varmeplan Danmark – 2021[5] bemærker: "For at maksimere udnyttelsen af overskudsvarmen fra datacentre bør datacentrenes køling i mest muligt omfang indrettes således, at overskudsvarmen kan udnyttes uden brug af varmepumper til temperatur-boosting, da det vil fjerne behovet for ekstra investeringer i varmepumper og et deraf følgende højere el-behov." Myndighederne har også ansvar for helhed i systemet og må kunne presse på for at bedst mulig teknologi anvendes
- Mulige VE-anlæg, som offentlige og private aktører kan udnytte til konkrete anlæg, f.eks.:
  - vindmøller ved store energiforbrugere som Apple
  - solceller på bygninger – eller integreret i facadematerialerne herunder Apple
  - Solceller/solvarme på de 15 ha mellem Nordre ringvej og Randersvej øst for Houlkær og vest for DLG, jf. Borgerplan for Naturområde Øst for Paradis
  - Vindmøller – solceller i forbindelse med motorvej øst eller vest om Viborg eller ved udbygning af de eksisterende veje
- Hvorledes regnvand fra befæstede arealer som veje og P-pladser, stier, terrasser og tage kan afledes/nyttiggøres på anden måde end afledes gennem kloak

- at Viborg Kommune bruger det grønne Danmarks kort til proaktivt at forebygge konflikter mellem beskyttede naturområder og de arealer, der udpeges til VE anlæg som led i revision af Kommuneplanen.

3. Grundvandsbeskyttelse og klimatilpasning

DN Viborg foreslår

- at forslaget til Klimaplan 2022-2050 også varetager beskyttelse af grundvand som sikrer u-forurenet drikkevandsressource som led klimatilpasningen ved udlægning af arealer f.eks. til skovrejsning, vådområder og lagring af overskydende vand[6].

4. Omstilling til grøn varme og udfasning af naturgas

Fjernvarme i Viborg Kommune er i vidt omfang baseret på naturgas der medfører store udledninger af klimagasser. De voldsomme prisstigninger på naturgas har medført belastende høje

[5] Rapportens side 14: se Varmeplan_Danmark_2021_Hovedrapport.pdf (aau.dk)
Rapporten er udarbejdet af Aalborg Universitet og jf. forord "Med input fra Danfoss, Grundfos og Innargi har vi udarbejdet "Varmeplan Danmark 2021", hvor vi ser på, hvordan varmesektoren spiller sammen med resten af fremtidens energisystem med varmebesparelser, elektrificering, energilagre, Power2X og elektrofuels, samt datacentre og geotermi og ikke mindst langt mere vedvarende energi i energisystemet end i dag."
[6] Viborg Kommunes Forslag til Klimaplan 2022 – 2050, bilag 1: Mål og indsatser, tabel "Klimatilpasning" (s. 13)

varmeudgifter for husholdninger, erhverv og offentlige institutioner. En hurtig omstilling til grøn varme vil give en væsentlig reduktion af klimagasser samt sikre en robust forsyningssikkerhed.

DN Viborg finder, at Viborg Kommune og dets forsyningsvirksomheder må redegøre for tidsplaner, investeringer i grøn varme samt forventede forbrugstariffer på konferencer og møder med forbrugerne. Den nationale klimaaftale om grøn strøm og varme omfatter også en 'delaftale om mere grøn varme og udfasning af naturgas 2022'.

DN Viborg anbefaler at Viborg Kommune og dens forsyningsselskaber inden vedtagelsen af Klimaplan 2022 – 2050

- Organiserer og afholder de konferencer - nævnt i planforslagets afsnit 5 om lokalt engagement – om planerne for omstilling til grøn varme og elforsyning
- Redegør for hvordan der bliver fulgt op på de initiativer, der er nævnt i den nationale klimaaftale (f.eks. styrket rådgivning af forbrugerne allerede i 2022, brug af det digitale værktøj "Boliganalysen", m.v., kommuner med gasforsynede områder inden udgangen af 2022 skal have udarbejdet og godkendt varmeplaner m.v.)

5. Landbrug

Landbruget i Viborg Kommune er suverænt den største udleder af klimagasser, og ses der på udledningerne i henholdsvis år 1990 og år 2018 er det en yderst beskeden reduktion, der er opnået over de 28 år, opgørelserne dækker[7].

Klimaplanen har meget fokus på arealanvendelsen når det handler om skovrejsning, lavbundsjorde og vådområde projekter. Det er vigtige elementer som DN Viborg fuldt og helt bakker op om. Men nu er der kun 8 år til 2030 og 28 år til 2050. Landbruget er blandt de vigtigste erhverv i Viborg Kommune og derfor er der alt mulig grund til at støtte op om erhvervets behov for at øge tempoet i den grønne omstilling – Klimaplanen bør udbygges i forhold hertil og samtidig udtrykke nogle visioner, der sikrer at erhvervet også har en fremtid med gode muligheder for at udvikle sig i Viborg Kommune:

- Større fokus på plantebaseret fødevareproduktion (produktudvikling)
- Visioner for at nedbringe behovet for de store husdyrhold
- Visioner for udnyttelse af al affald fra såvel planteavl som husdyrbrug, ikke blot biogas men i kombination med PTX til fremstilling af biokul, brint og andre grønne brændstoffer.
- Et øget fokus på vilkårene for jordfordeling.
- Flere partnerskaber på tværs af forskellige sektorer. Inddrage/inkludere uddannelsesinstitutioner/forskningsmiljøer/industri og produktionsmiljøer

[7] Viborg Kommunes Forslag til Klimaplan 2022 – 2050, (s. 7)

Høringssvar: 8

Manglende miljøvurdering og dermed en konsekvensvurdering af påvirkning af et internationalt naturbeskyttelsesområde

Dato: 01-01-1970

Navn: Nancy Knudsen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Viborg Kommunes vedtagelse af klimaplan 18. maj 2022 (Sagsid:20/28957)

Det fremgår under 'Indstilling' i punkt 2 , at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget.

Det fremgår af Habitatvejledningen , 17.12. 2020, punkt 2.8.8.2:

Forholdet til reglerne om miljøvurdering af planer og programmer -
Miljøvurderingsloven rummer en række krav til miljøvurderinger af planer og programmer, herunder en vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens gennemførelse og rimelige alternativer. Der skal i overensstemmelse med kravene i loven udarbejdes en miljørapport.
Planer, som sætter rammer for senere projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2, er ikke undtaget pligt til miljøvurdering, selvom det er planer, der er direkte forbundet med eller som er nødvendige for Natura 2000-området, da miljøbegrebet er bredere for miljøvurderingen efter miljøvurderingsloven end for habitatvurderingen efter habitatbekendtgørelsen.
Planer og programmer, der medfører krav om en vurdering af virkning på et Natura 2000- område under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, skal altid miljøvurderes.
Konklusion
Der er i Viborg kommunes klimaplan ikke gennemført en miljøvurdering og dermed en konsekvensvurdering af påvirkning af et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvilket ikke er efter gældende EU-lovgivning, og der klages over denne beslutning.
Nancy Knudsen, Bent Kiertzner, Elisabeth og Hans T Lund, Jette og Niels Cleemann, Lene Hove og Orla Anthonsen, Sine Claudell , David Munk-Bogballe

Tjele 2. august 2022

Viborg Kommunes vedtagelse af klimaplan 18. maj 2022 (Sagsid:20/28957)

Det fremgår under *'Indstilling' i punkt 2[1], at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget.*

Det fremgår af *Habitatvejledningen[2], 17.12. 2020, punkt 2.8.8.2:*

Forholdet til reglerne om miljøvurdering af planer og programmer

Miljøvurderingsloven rummer en række krav til miljøvurderinger af planer og programmer, herunder en vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens gennemførelse og rimelige alternativer. Der skal i overensstemmelse med kravene i loven udarbejdes en miljørapport.

Planer, som sætter rammer for senere projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2, er ikke undtaget pligt til miljøvurdering, selvom det er planer, der er direkte forbundet med eller som er nødvendige for Natura 2000-området, da miljøbegrebet er bredere for miljøvurderingen efter miljøvurderingsloven end for habitatvurderingen efter habitatbekendtgørelsen.

Planer og programmer, der medfører krav om en vurdering af virkning på et Natura 2000- område under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, skal altid miljøvurderes.

Konklusion

Der er i Viborg kommunes klimaplan ikke gennemført en miljøvurdering og dermed en konsekvensvurdering af påvirkning af et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvilket ikke er efter gældende EU-lovgivning, og der klages over denne beslutning.

Med venlig hilsen

Nancy Knudsen

Tjele Møllevej 22

Vammen

8830 Tjele

Elisabeth og Hans Tage Lund

Holmevej 24

Holme

8830 Tjele

Bent Kiertzner

Bigum Huse 4

Bigum

8830 Tjele

Jette og Niels Cleemann

Hobrovej 44

Fastrup

8830 Tjele

Lene Hove og Orla Anthonsen

Flarupvej 26

Nr. Vinge

8830 Tjele

Sine Claudell

Hobro Landevej 139

8830 Tjele

David Munk-Bogballe

Fastrupvej 5

Fastrup

8830 Tjele

Høringssvar: 9

Høringssvar - DK2020

Dato: 01-01-1970

Navn: Alternativet Viborg

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Hermed høringssvar fra Alternativet Viborg - Denne gang MED vedhæftet fil (forhåbenligt)

DK2020-KLIMAPLAN I VIBORG KOMMUNE

Høringssvar fra Alternativet Viborg

Med DK2020 planen tilslutter Viborg Kommune sig Paris-aftalens målsætning, hvilket må betyde, at planen løbende skal tilpasses i overensstemmelse med den nyeste viden om nødvendige tiltag for at nå dette mål. Det er i vores øjne vigtigt at understrege, at netop Paris-aftalen er den helt overordnede ramme, som vi tilslutter os.

DK2020 planen skal naturligvis også følge Klimalovens rammer. Det betyder, at:

1. DK2020 planen forvaltningsmæssigt skal forankres, så der skabes sammenhæng og fokus på tværs af siloer: Vi skal have klima og bæredygtighed med i alle sagsfremstillinger, og klimaregnskab så vidt det er muligt
2. DK2020 planen skal evalueres og opdateres mindst hvert andet år (f.eks. i begyndelsen af en byrådsperiode og midt i) og ikke hvert 4. år som foreslået i oplægget. Der skal være tydelige delmål, og vi skal være forpligtet til korrigerende handlinger, hvis vi ikke når delmålene og en "on track" med at implementere denne klimaplan.
3. DK2020 planen mangler Scope 3 (udledninger udenfor kommunen ifm. forbrug i kommunen) Det arbejder de med i Århus, og der er ved at blive udviklet nogle modeller, og vi skal arbejde på at implementere noget lignende i Viborg kommune. Hvis vi ved frozen policy ender på 73% reduktion i kommunen i 2030 i fht. 2019 skal ambitionerne op. Vi skal sætte overliggeren højere, og her kunne inddragelse af scope 3 også være et element.

Kommentarer til den indledende tekst:

s. 5:"De klimaforandringer, der kan ramme" ændres til "de klimaforandringer, der **vil** ramme" eftersom der vel ikke længere er tvivl om hverken klimaændringernes realitet eller konsekvens.

s. 5: Principperne for grøn omstilling bør tilpasses DK2020 planen. Principperne har tydeligvis fokus på økonomi og lokale arbejdspladser. Begge dele kan være vigtigt, men må ikke stå i vejen for de nødvendige klimaløsninger. Det væsentligste, når det kommer til grøn omstilling, er, at vi lever i overensstemmelse med klodens bæreevne. Grøn omstilling og klimahandling er ikke et væksteventyr – det er krisehåndtering.

s. 6: Der angives, at vi "hvor det er muligt" skal mindske udledningen af drivhusgasser fra varer og tjenesteydelser som er produceret uden for kommunens grænser (Scope 3). For at vurdere disse muligheder bør vi starte med at få et overblik over disse eksterne udledninger i et "eksternt grønt regnskab", og herefter sætte nogle mere konkrete målsætninger end "hvor det er muligt".

4: KLIMAMÅL OG DELMÅL

En ambition om, at 70% af energiforbruget er dækket af vedvarende energi i 2030, er for lidt – især fordi man via den sektor skal finde mindst 78% af reduktionen. Og vi skal ikke regne biomasse som vedvarende energi.

70% reduktion i kommunen som organisation i 2030 (i fht. 2019) er uambitiøst – andre kommuner går efter nettonul udledning det år. Det er vigtigt, at vi går foran – ambitionerne skal op.

Kommunens klimaplan forudsætter, at landbruget leverer i henhold til landbrugsaftalen. I kraft af, at landbrugsaftalen ikke i sig selv anviser en sti til disse reduktioner, skal det monitoreres tæt og som med de andre sektorer skal vi i kommunen facilitere den nødvendige omstilling. Det står og falder med landbrugsarealer, hvor Viborg Kommune bør sætte flere ressourcer af til at gennemføre projekter med udtagning af lavbundsjord. Viborg Kommune bør, i den udstrækning det er muligt, arbejde for at få reduceret den animalske produktion, som udgør den helt store udledning af klimagasser. Denne målsætning skal bl.a. være en del af vores indkøbspolitik og de kommunale måltider der serveres

7.1: ENERGI

- Undtagelsen af Apple er et problem. Vi bør som minimum lave et parallelt regnskab på, der viser, hvordan det ville se ud, hvis Appel var med. Det dur ikke, at vi som kommune blot bortdefinerer problemerne. Derudover: Appel bør som minimum have solceller på deres tage og vindmøller på deres grund. Kommunen har givet dem meget favorable betingelser, som bør modsvares af grønne forventninger til dem.
- Hvis vi bortdefinerer Appels eget energiforbrug i regnskabet, er det vel næppe klimaneutral varme, hvis/når det bliver udnyttet. Overskuds varme genereret af en meget højt strømforbrug kan ikke automatisk tælle med som vedvarende energi i vores energisektor.
- Der skal solceller på taget af alle større kommunale bygninger.
- Der bør stilles krav til at nybyggeri skal være bæredygtigt – også mht. energiforbrug – når kommunen sælger grunde.

7.2: TRANSPORT

- Hvis salget af el-biler kun skal op på 25 % i 2030 er der stor risiko for, at antallet af fossilbiler, med den hidtidige stigningstakt i antallet af indregistrerede biler, også vil være større i 2030 end i dag. Der bør sættes måltal for en reduktion af fossilbiler
- Bedre og flere cykelstier skal suppleres med en indsats for, at flere bruger cyklen til transport i hverdagen. Her kan man passende inddrage cykelistforbundet. Og sats også på de voksne: Alle skal i højere grad se cyklen som relevant transport. Elcyklen er en revolution, og for hver bil vi kan skifte ud med en elcykel er der en kæmpe gevinst, så her er meget at vinde. Se evt. til Randers for inspiration til konkrete tiltag, som fx kunne inkludere muligheden for låne-elcykler, hvis borgere ønsker at afprøve denne transportform.
- Hastighedsbegrænsninger i byerne til 40 km/t vil reducere CO2-udledning og partikelforurening og forbedre trafiksikkerheden.
- Ud over kommunale veje og stier bør DK2020 planen indeholde mål for klimaeffekten af statslige veje – også en evt. motorvej – gennem Viborg Kommune.
- Ejerskab i Midtjyllands Lufthavn: Det er malplaceret, at man i en klimaplan taler om bæredygtig luftfart og lufthavnsdrift. Af hensyn til klimaet bør vi som kommune arbejde på at reducere flytrafik.
- Kommunen skal arbejde for bedre togforbindelser – ud over at gøre de stationsnære omgivelser attraktive. Rejsetiden til Århus kan bringes ned på 38 minutter (jf. Viborg og togtrafikken. Togfondens perspektiver.), så det skal vi arbejde på, så toget bliver attraktivt.

7.3: LANDBRUG OG NATUR

- Viborg Kommune har udtaget 986 ha og har 1740 ha på tegnebrættet. Altså i alt 2726 ha. Vi har i alt 7941 ha lavbundsjord i kommunen, så med det der er på tegnebrættet, er vi altså oppe på 34 % - ikke dårligt, men med plads til forbedringer. Her ligger en mulighed for en betragtelig reduktion i udledning af klimagasser,

som vi bør udnytte fuldt ud. Vores geografi forpligter os til særligt fokus her. Der bør fastlægges en målsætning i % for hvor stor en del af lavbundsjordene, der skal udtages.

- Kommunen skal understøtte og facilitere fokus – også i landbruget – på energibesparelser på bygninger og maskiner.
- Et delmål skal være mindre animalsk produktion. Kommunen skal fremme markedsmuligheder for plantebaseret landbrugsproduktion – bl.a. i vores indkøbs og måltidsstrategi
- Udvikling af klimakompensationsordning til privat støtte af kommunal skovrejsning. Vi bør inddrage både virksomheder og private. På den måde kan kommunale arealer tilplantes med ekstern finansiering (uden om anlægsloftet).

7.4: UDDANNELSE AF BØRN, VOKSNE OG MEDARBEJDERE

- Kommunal støtte og promovering af Repair Cafeer som en del af grønne sammen. Gerne sammen med det lokale erhvervsliv, som derved kan bruge cirkulær økonomi og ressourceoptimering som branding. Gerne i samarbejde med FN 17 business.
- Delmål 1 skal også inkludere alle ansatte i Viborg Kommune: Hvad er den konkrete udmøntning af målsætningen om, at hensynet til klima skal indgå i alle kommunens aktiviteter? Konkretiser: Hvad vil det betyde? Transport, forplejning, energi, indkøb?
- Grønne kostpolitikker skal ikke være en selvfølge - ikke ”f.eks.” og lad gerne Rådhuskantinen gå forrest med grøn kostpolitik. Mere plantebaseret mad og stop for vand på små plastflasker.
- Partnerskaber: På samme måde, som der skal undervise i forskelle i klimaaftryk mellem importerede og lokalt producerede varer, skal der også undervises i forskelle i klimaaftryk mellem animalske og plantebaserede fødevarer. Det er trods alt der, den største forskel i madens klimaaftryk ligger.

7.5: AFFALD

- Hvis vi skal arbejde hen imod en klimaneutral affaldssektor, er det vigtigt at vi vælger nul-emmissionsbiler. Eksempelvis HVO-diesel er ikke klimaneutralt. Man kan evt. se til Roskilde kommune: https://eu.eu-supply.com/ctm/Supplier/PublicPurchase/306872/0/0?returnUrl=&b=ROSKILDE
- Igen: Reparationer og cirkulær ressourceanvendelse skal så vidt muligt understøttes – både blandt borgere, det private erhvervsliv og i det offentlige
- Genanvendelsesprocenten skal ikke bare følge lovgivningens minimumskrav – vi bør sætte en højere ambition.

7.6: GRØNT ERHVERVSLIV

- ECSMV (”Energieffektivitet og CO2-besparelser i virksomheder i Region Midtjylland”) er et godt projekt og lignende ordning efter 2022 bør tages med i delmålene for 2030.
- En årlig klimapris til en virksomhed hvert år vil have en god brandingværdi.
- Ledig bør bæredygtighedsopkvalificeres i forbindelse med jobsøgning – gerne i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner.
- Når kommunen udstykker nye grunde skal der stille krav om bæredygtigt byggeri og bæredygtighed skal vægtes højt i kommunale udbud.

VIBORG KOMMUNE SOM ORGANISATION

Her skal vi have opstillet nogle delmål og så skal vi højere op end 70% i 2020 (selv om det er i fht. 2019). Frozen Policy-scenariet giver alene en reduktion på 73%, så når vi allerede næsten er i mål bør vi sætte barren højere.

7.7: TRANSPORT I KOMMUNEN SOM ORGANISATION

- Byrådet bør gå forrest og afholde sig fra at flyve, og vi skal have en politik som begrænser udfaser brug af flyrejser i det hele taget.
- Udviklingen hvad angår nul-emmissions-biler og andre køretøjer, så mulighederne for opgaverne kan løses med eldrevne køretøjer skal kontinuerligt afsøges og vi skal gå foran og medvirke til drive denne udvikling.

7.8: BYGNINGER I VIBORG KOMMUNE SOM ORGANISATION

- DGNB-certificering af kommunalt byggeri over 10 mio. kroner og klimakrav i alt øvrigt byggeri
- Alle kommunale bygninger skal minimum op på energiklasse C i 2030
- Vi bør energirenovere mere end 15.000-20.000 m2 pr år. Selv om det er i overensstemmelse med energistyrelsens klimahandlingsplan, så er det ikke til at være i overensstemmelse med vores (klimaneutral 2035 og stor reduktion i 2030)
- Det skal undersøges om vi kan energirenovere via ekstern finansiering som ESCO-modellen (undgå anlægsloft)
- Viborg Kommune bør arbejde for påvirkning af national politisk for bedre muligheder for at opstille solceller

7.9: INDKØB

- Plan for at indfase scope 3-betragtninger. Krav om dokumentation for klimagasudledning ved større indkøb (undtaget lokale SMV'er). Århus er ved at udvikle en model.
- Måltidsstrategi – fx med 70% reduktion i CO2-aftrykket fra kommunale måltider i 2030 – 30% i 2025.
- Målsætningerne for den status på grønne indkøb, der sættes i år, skal skrives ind i DK2020 planen.

9 DET VI MANGLER

Klimaindsatserne og handlingsplanen skal løbende skærpes. Vi skal have en plan for, hvornår og hvordan indsatserne skærpes. Derfor flere delmål og forpligtelse til korrigerende handlinger – ikke bare en gang i valgperioden. Når vi laver en plan skal vi også stå til regnskab.

Derfor foreslår vi: Revisioner hvert andet år - overskridelser skal have korrigerende effekt. Første gang i 2024

10: SÅDAN KOMMER VI I MÅL

Politisk og forvaltningsmæssig forankring på tværs af fagområder sikres bl.a. ved klima og bæredygtighed i alle sagsfremstillinger + klimaregnskaber hvor muligt.

10.5: OPFØLGNINGERNE

Opfølgninger i alle fagudvalg – Netop derfor er klima og bæredygtighed i sagsfremstillinger vigtigt og der skal være en forpligtelse på korrigerende handlinger, hvis vi ikke er "on track" i fht. vores egne målsætninger.

Høringssvar: 10

Solceller

Dato: 01-01-1970 **Navn:** Jesper Knudsen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Hejsa Viborg Kommune

Der er sendt en ansøgning ind til jer omkring etablering af en solcelle park, i mellem Vridsted og Vroue
Mht. placeringen vil det resultere i at min ejendom vil få solceller på 2,5 side
Landmændenes ønske er at få brugt noget lavbundsjord til solcellerene, men lige omkring min ejendom er det ikke lavbundsjord.
Hvis der gives tilladelse til solcellerne, vil det resultere i at, de bliver placeret ca. 12m fra mit hus, samt næsten samme højde, når de står på højkant.
Min ejendom som jeg købte i påsken 2021, bliver lige pludselig værdiløst.
Det er en fantastisk natur, vi har herude i Vridsted, som egentlig kun kan blive ødelagt hvis der kommer solceller
Området betyder ekstremt meget for Vroue og Vridsted, for det bliver brugt som natur sti
Det er vores bedste svar på Dollerup bakker.
Selvfølgelig er det en god ide med grøn omstilling, og ja, vi skal også gøre noget, men vi skal også passe på at den grønne omstilling ikke stiger os til hovedet.
En solcellepark, kan forhåbentlig aldrig blive mere grøn, end den natur den bliver placeret i, og derfor skal områderne til placeringen vælges med omhu.
De skal heller ikke ødelægge folks ejendomme, økonomi, bysamfund og dets udvikling, eller i det hele taget være til gene.
Generelt hør solceller ikke til på landjorden, men hvis solceller skal placeres på jorden, skal det være i områder, hvor INGEN bliver generet, Dette er min generelle mening omkring vedvarende energi, det skal give mening, også for dem der ikke bor tæt op af det

Jeg synes I skal besøge stederne, inden I beslutter noget, for at opleve naturen og mangfoldigheden.

Vh Jesper Knudsen
Møllevej 4, Vridsted

Høringssvar: 11

Høringssvar klimaplan

Dato: 01-01-1970

Navn: Aksel Rosager Johansen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Se vedhæftede

Kan Viborg få et troværdigt klimaregnskab?

De der læser klimaplanen er interesserede borgere og politisk aktive. Vi har brug for, at den er et værktøj der giver os et reelt billede af tingenes tilstand. Ikke et skønmaleri der passer godt til nogle talepinde i en pressemeddelelse. Derfor håber jeg at blive imødekommet i følgende tre rettelser til klimaregnskabet. Alternativt at der laves et supplerende regnskab, hvor følgende mere reelle forudsætninger anvendes.

1. Energiforbruget fra Apples datacenter i Foulum medtages i klimaregnskabet for Viborg Kommune.
2. CO_2-udledningen fra afbrændingen af biomasse medregnes[1]
3. Omregningsfaktoren (GWP) fra metan til CO2-ækvivalenter ændres fra 100 år til 20 år[2]

Kritiske kommentarer til klimaplanen

Der er meget godt at sige, men det interessante i en krisesituation er, hvor det kan blive bedre. Mine kommentarer følger her:

1. Der mangler hyppige opfølgninger. Fx årligt eller hvert andet år.
2. Der mangler Scope 3 (udledninger udenfor kommunen ifm. forbrug inde i kommunen) i klimaregnskabet (s. 3-4) – selvom det er en del af målsætningen.
3. Klimalovens målsætning er grundlaget – men er den ambitiøs nok ift. 1,5 grader målet? Ikke hvis man følger hockeystaven.. Så hvordan ser modelleringen af handlingsforløbet ud? (s. 6)
4. Hvad er vigtigst når økonomisk vækst og klima kolliderer? Det indlysende er at vi ikke skal rive tæppet væk under kommende generationer. Det bør være en målsætning.

5: Lokalt engagement

- Det er ikke nok med lokal medbestemmelse ift. grøn pulje. Det skal også være et mål at en større andel af fortjenesten der tilfalder de lokale (eller den grønne pulje). (s.7)
- Inspirationsforum lyder for tomt of luftigt. Det har ingen magt. Ønsket ligner en stærk NGO, men det er ikke bare sådan lige at stampe op af jorden. Erhvervslivet har FN 17 Business, aktivisterne har Bæredygtigt Viborg m.m., partierne har byrådet, NGO'erne har Det grønne råd, de unge får Ungeklimarådet. Hvem skal så engagere sig i et inspirationsforum?
  Det mangler et klart formål, økonomi og magt. Et klimaborgerting eller et kommunalt klimaråd er en bedre start. Så kan borgertinget eller klimarådet også få nogle af funktionerne fra inspirationsforum, åbnes op og hjælpe med en uvildig offentlig vurdering af, om kommunen følger eller modarbejder klimaplanen med sine beslutninger. Det ville også give mening med en udtalelse fra dem hvert 2. år, lige som det nationale klimaråd har en sammenfattende udtalelse hvert år. (s. 8)
- Der skal mere til end 20 grønne råd før hverdagens vaner ændres.. Listen er god, men skal ikke være en sovepude. (s. 8-9)

[1] Se side 5 og 6. Baggrunden for at angive biomasse som CO2-neutral er meget misvisende: https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/kef/spm/268/svar/1645168/2167586.pdf

[2] GWP100 blev valgt som et politisk kompromis i Kyotoprotokollen. Det er langt mere relevant at bruge GWP20 ift. at undgå tipping points: https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/kef/spm/492/svar/1701666/2263864/index.htm

6: Partnerskaber

- Kan virksomheder få en klima-screening vha. FN 17 business? Altså en undersøgelse af, hvor de har størst udledning. Bornholm har erfaringer med det. Fx direkte omstillingsstøtte til små virksomheder (s. 11)
    - Se mere på: https://businesscenterbornholm.dk/baeredygtig-bundlinje-bornholm/
- Ejerskabet over Elnet Midt er ikke nævnt. Det er vigtigt at det er tydeligt i ejerstrategierne, at kommunen er rigeligt tilfreds med en lang tilbagebetalingstid på klimainvesteringer, så de ikke forhales bare fordi der ikke er noget kortsigtet provenu. (s. 11-12)

7.1: Energi

- Undtagelsen af Apple viser problemet med undtagelse af scope 3. De undtages formodentlig fordi de har kompenseret deres forbrug med vindmøller i Esbjerg. Det hjælper bare ikke helt når de bruger strøm i Viborg. De bør ikke undtages. Slet ikke så længe der ikke er solceller på deres tag (op til 25 ha) og vindmøller på deres grund. Kommunen har givet dem så meget, det er på tide at det modsvares af grønne forventninger til dem. Eller måske kan de lokkes med en tilladelse fordi landvindmøller er så god en forretning? (s. 12)
- Der skal solceller på alle større kommunale bygninger med fladt tag (50 ha). (s. 13)
    - Kan det gøres vha. aktivt ejerskab af strømproducenten Energi Viborg? Derved sikres den krævede selskabsgørelse, idet kommunen blot stiller tagflader til rådighed?
    - Evt. markedsudbud af tagfladerne til solceller?

7.2: Transport

- Der skal udstykkes flere grunde til boliger i stationsbyer end andre byer. (s. 14)
- Hvornår stopper salget af sorte biler for at nå 25 % elbiler i kommunen i 2030? (s. 15)
    - Kan kommunen pro-aktivt påvirke bilforhandlerne til at fremme salget af elbiler? Evt. Gennem FN 17 Business.
- Bedre og flere cykelstier gør det ikke alene, hvordan kan kommunen få flere op på cyklen? Få gode råd fra cyklistforbundet. (s. 15)

7.3: Landbrug og natur

- Kløvergræs på yderligere 10.000 ha i stedet for en-årige foderafgrøder. Jf. Foulum kan der bindes 1 ton CO2 pr. år pr. hektar og via bioraffinering fås den dobbelt mængde protein for den halve udledning sammenlignet med korn. (s. 16)
- Hvor mange hektar lavbundsjord bliver dyrket i 2021? Der nævnes de 2.726 ha der er projekter. (s. 17)
- Sige tydeligt, at kommunen ønsker mindre og ikke mere animalsk industri.
- De nye hektar skov bør i høj grad være urørt og placeres strategisk, så de også hjælper på biodiversitetskrisen. Fx ved at binde Hald Ege skovene sammen med Finderup Øvelsesterræn. (s. 17)

Note: I landbruget er klimaneutralitet særligt udfordret, fordi flere af værktøjerne til at kompensere for særligt konventionelle animalske udledninger er éngangs eller midlertidige. Fx virker udtagning af lavbundsjorde kun én gang og opbygning af kulstofreserven vha. kløvergræs eller skov aftager kraftigt efter 20-50 år. Biokul kan måske lagre CO2 med en længere tidshorisont, men er ikke afprøvet i større skala. Derfor vil landbruget ikke længere være klimaneutralt, når de midlertidige muligheder er udtømte. Det leder til at den eneste sikre bæredygtige (dvs. langvarige) reduktion er færre dyr i den animalske industri.

7.4: Uddannelse af børn, voksne og medarbejdere

- Reparation af tøj og alt muligt andet kunne passende være en del af Grønne sammen hjemme, i skoler og til Repair Cafeer. Det kunne være med inddragelse af det tekniske personale og forældre(nes ødelagte ting og sager). Derved lærer borgerne at mindske affald (s. 18 og 19)
- Grønne kostpolitikker skal ikke være "f.eks." (s. 18)
- Medarbejderne på Rådhuset skal også være med i omstillingen – lad Rådhuskantinen gå forrest med grøn kostpolitik (s. 18)

7.5: Affald

- Kommunen bør støtte Repair Cafeer mere. Det bedste middel mod affald er reparationer. (s. 19)
- Køretøjer med ikke-fossilt brændstof er ikke godt nok. Europas arealer er for værdifulde til at de skal bruges på at producere biodiesel. HVO bliver en mangelvare og meget dyrt. Det skal være nul-emissionsbiler som fx i Roskilde. (s. 19)
    - https://eu.eu-supply.com/ctm/Supplier/PublicPurchase/306872/0/0?returnUrl=&b=ROSKILDE I Roskilde var udbuddet med optioner på kun 90, 80 og 65 % eldrevne renovationsbiler, men besparelsen var på under 50 kr. pr. husstand, så de valgte 100 % eldrevne biler pr. 2024.
- Bygge og anlægsaffald skal med i planen. Roskilde Kommune er igen langt fremme med deres materialepas. (s. 19)
    - Bygge- og anlægsaffald er den største affaldsfraktion jf. mst's affaldsstatistik 2019 (https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2020/12/978-87-7038-249-6.pdf)
- Markedsgørelsen af affaldsbehandlingen er et håbløst sats der skaber stor usikkerhed for, om vi overhovedet kan nå målene for genanvendelse og en cirkulær økonomi. (s. 20)

7.6: Grønt erhvervsliv

- ECSMV har vel projektnavnet "Energieffektivitet og CO2-besparelser i virksomheder i Region Midtjylland"? Godt projekt og lignende ordning efter 2022 bør komme op i delmålene for 2030. (s. 21)
- Viborg Kommune skal understøtte udviklingen af grønne virksomheder gennem sine indkøb og planlægning. (s. 21)
    - Krav om bæredygtigt byggeri ifm. almene boliger og udstykninger af kommunale grunde.
    - Alle større udbud skal have krav om dokumentation for CO2-udledningen i løsningen, som vægtes højt i valget.

7.7: Transport i kommunen som organisation

- Byrådet bør ikke flyve på studietur, nu når medarbejderne også opfordres til at droppe flyveturene. (s. 22)
- Udviklingen går MEGET hurtigt hvad batteridrevne køretøjer angår. En flådeanalyse fra start 2020 er allerede forældet i dag start 2022. Markedet udvikles med nye produkter i rivende fart, så kontinuerlig opmærksomhed er nødvendigt for at kunne udskifte specialkøretøjerne hurtigst muligt. (s. 23)

7.9: Indkøb

- Jeg forstår ikke helt teksten om indkøbspolitik og grønt regnskab. Betyder det, at man stiller krav om dokumentation for CO2-udledning i alle større indkøb, så det kan være et

konkurrenceparameter? Ellers mener jeg det skal være en del af planen – måske undtage lokale SMV'er der ikke har kapacitet til den slags dokumentation. (s. 25)

Høringssvar: 12

Høringssvar til Viborg Kommunes klimaplan

Dato: 01-01-1970

Navn: Morten Sørensen

Høringskategori:
Kommentar

Høringssvar

Se vedhæftede

4. august 2022

Høringssvar til Viborg Kommunes klimaplan

Af Morten Sørensen

Jeg vil gerne kommentere på 3 mål i Viborg Kommunes klimaplan.

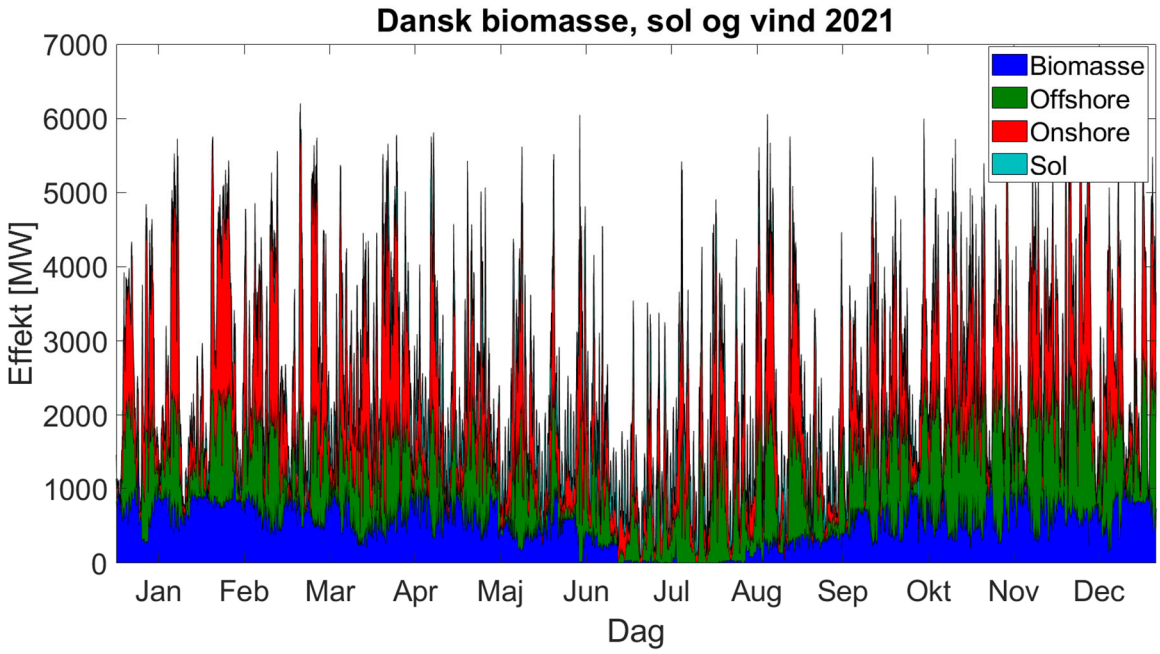
1. Elproduktionen på vedvarende energianlæg i kommunen er mindst lige så stor som elforbruget i kommunen, ekskl. Apples datacenter.
2. Udvikling og placering af et eller flere Power to X-anlæg, der sikrer et mere optimeret og sammenhængende energisystem.
3. Klima og bæredygtighed er en naturlig og integreret del af undervisningen i Viborg Kommunes folkeskoler.

1. Elproduktionen på vedvarende energianlæg i kommunen er mindst lige så stor som elforbruget i kommunen, ekskl. Apples datacenter.

Først skal Viborg Kommune gøre sig klart, om det overhovedet er en god ide, at den egenhændigt begynder at lægge planer for elproduktionen. Det er et stort og komplekst område – uden for kommunens ansvarsområde og langt over kommunens vægtklasse mht. energi-ressourcer og faglige kompetencer. Viborg er forbundet til resten af Danmark og Europa, og Viborg kan ikke planlægge sin egen elproduktion. El er en regional handelsvare på tværs af Europa – i praksis dog mest regionalt. Det giver lige så lidt mening at lave kommunal planlægning af elproduktionen, som hvis Viborg Kommune begyndte at lave sin egen kommunale plan for fødevareproduktion.

For at forstå problemstillingens omfang, så skal man også forstå, at selve forudsætningen for målet er meningsløs: ”*Elproduktionen på vedvarende energianlæg i kommunen er mindst lige så stor som elforbruget i kommunen*”. Elproduktion er ikke som kornproduktion, der kan gemmes til vinteren. Elektricitet skal bruges i samme øjeblik, det fremstilles. Derfor er betragtninger vedr. årlig produktion kun en lille del af det samlede billede, og det bliver let misvisende. Målet kan ikke stå alene. Det giver lige så lidt mening, som hvis Viborg Kommune bestemte, at på kommunens arealer skal der produceres kalorier svarende til indbyggernes fødeindtag, hvorefter man lægger planer for produktion af majs, som svarer til hele kalorieindtaget. Men hvad så med frugt, kød, mælk, o.s.v.?

Når Viborg så alligevel bevæger sig over sin egen vægtklasse og laver energiplanlægning, så er kommunen nødt til at forholde sig til bl.a. forsyningssikkerhed, som jo ellers ikke er en kommunal opgave. Men man må tage det sure med det søde. Man man ikke bare lave ”feel good” og få kommunen til at se grønne ud, og så lade andre tage bøvlet med at sikre forsyningssikkerheden med backup, når det ikke blæser eller solen ikke skinner. Og denne backup skal jo være fossilt fri, hvis det skal give mening.

Figur 1: Produktionen af vedvarende elektricitet i Danmark i 2021 fordelt på biomasse, offshore vind, onshore vinde og sol. Data er hentet fra https://transparency.entsoe.eu

Figur 1 herover viser produktionen af vedvarende energi i Danmark I 2021. (Jeg har for at gøre det enkelt slået DK1 og DK2 sammen.) Som det ses, så er produktionen domineret af vejrenergi (sol og vind), der bogstaveligt talt leverer, som vinden blæser. Nogle gange er der næsten ingen VE til rådighed, og andre gange har Danmark for meget energi. Når vi alligevel ikke har mange strømafbrydelser i dagens Danmark, så skyldes det, at per 2021 leverer kulkraft, gas og ikke-biologisk affald, som er styrbare, cirka samme mængde elektricitet som biomassen[1], og så nyder vi godt af import af vandkraft fra Norge og kernekraft fra Sverige. Samtidig kan Norge og Sverige også aftage strøm, når det blæser meget; men allerede i dag er man nødt til at slukke vindmøller i Jylland, når det blæser meget.[2] Det skyldes, at Tyskland også har satset på vind og sol, så de har også overskud, når der er overskud i Danmark.

Hvor skal strømmen komme fra, hvis alle følger Viborg Kommunes eksempel?

Forskellige analyser viser, at frem til 2030 forventes elektricitetsforbruget i Danmark at stige med 60% til 100%. Dette stemmer overens med Viborg Kommunes planer om elbiler, varmepumper mv. Hvor skal strømmen fra, når vejret ikke leverer elektricitet?

Norge har ikke mere at give af. [3][4] Storbritannien, Nederlandene, og Tyskland vil også bruge Norge som backup til vejrenergi, og der er ikke mere at give af.

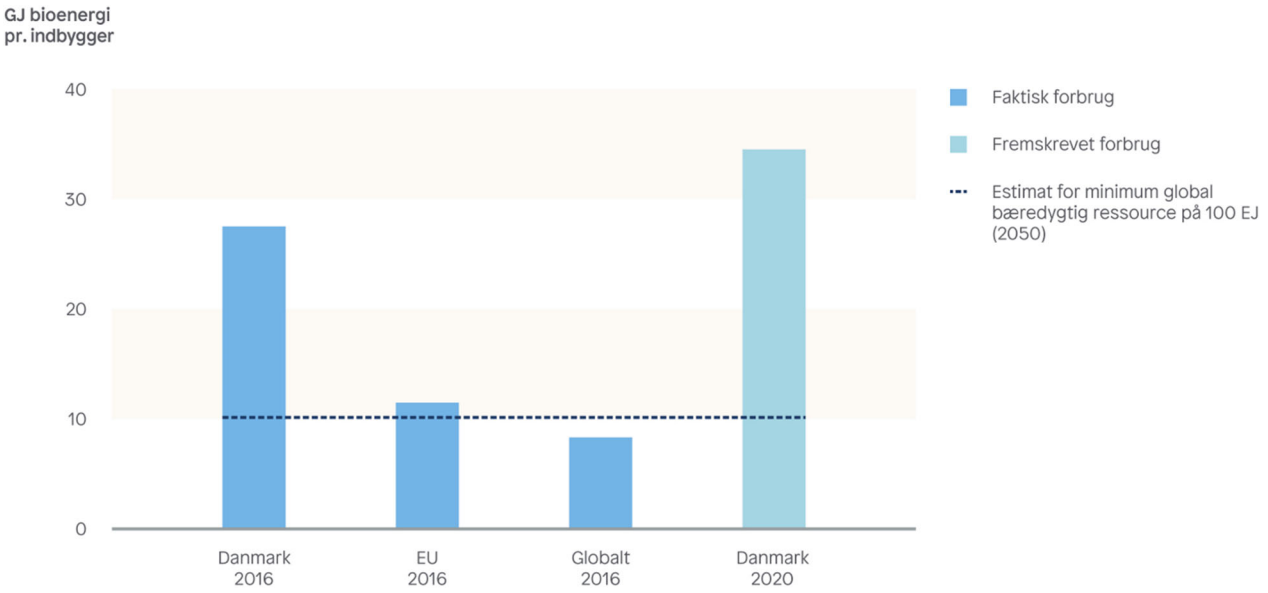
---

[1] https://www.iea.org/countries/denmark
[2] https://energinet.dk/El/Elmarkedet/stille-vindmoller-i-blaesevejr
[3] https://ing.dk/artikel/energimangel-norske-politikere-vil-reducere-eksport-stroem-eu-250335
[4] http://www.pfbach.dk/firma_pfb/references/pfb_norway_at_the_limit_of_its_transmission_capacity_2022_06_19.pdf

Sverige har heller ikke mere at give af[5] Sverige skal lige som Danmark elektrificeres yderligere, og der planlægger man bl.a. havvind. Så Sverige får i endnu højere grad selv brug for backup i fremtiden, med mindre landet pludselig begynder at bygge kernekraft igen, så har Sverige ikke mere overskudsstrøm at sælge.

Tyskland har satset på vind og sol lige som Danmark. Når Danmark mangler grøn strøm, gør Tyskland det også i stor stil. Derudover er Tyskland simpelthen kanariefuglen i minen, for Tyskland har lukket deres baseload (kernekraft), og nu har landet kæmpe problemer, når vejret ikke er til elproduktion. Derfor har man genåbnet flere kulkraftværker, hvilket ikke kun er udløst af Ruslands overfald på Ukraine. Steder i Tyskland er det anbefalet 17 °C i stuerne til vinter, og man planlægger opvarmede haller til fattige og gamle, så de ikke dør af kulde. Så nej, vi kan ikke få noget fra Tyskland, og skulle Tyskland endelig have lidt i overskud, så vil det være kulsort strøm.

Danmark bruger allerede i dag meget mere **biomasse**, end det er globalt bæredygtigt jf. regeringens klimaråd. Derfor har regeringen også planer om, at brugen af biomasse skal reduceres. Så det er heller ikke en mulighed.

Figur 2: Klimarådet vurderer, at Danmark allerede i dag bruger for meget biomasse. Figuren er fra "Biomassens betydning for grøn omstilling, 2018, Klimarådet,"

Hvem skal tage imod strømmen, hvis alle følger Viborg Kommunes eksempel?

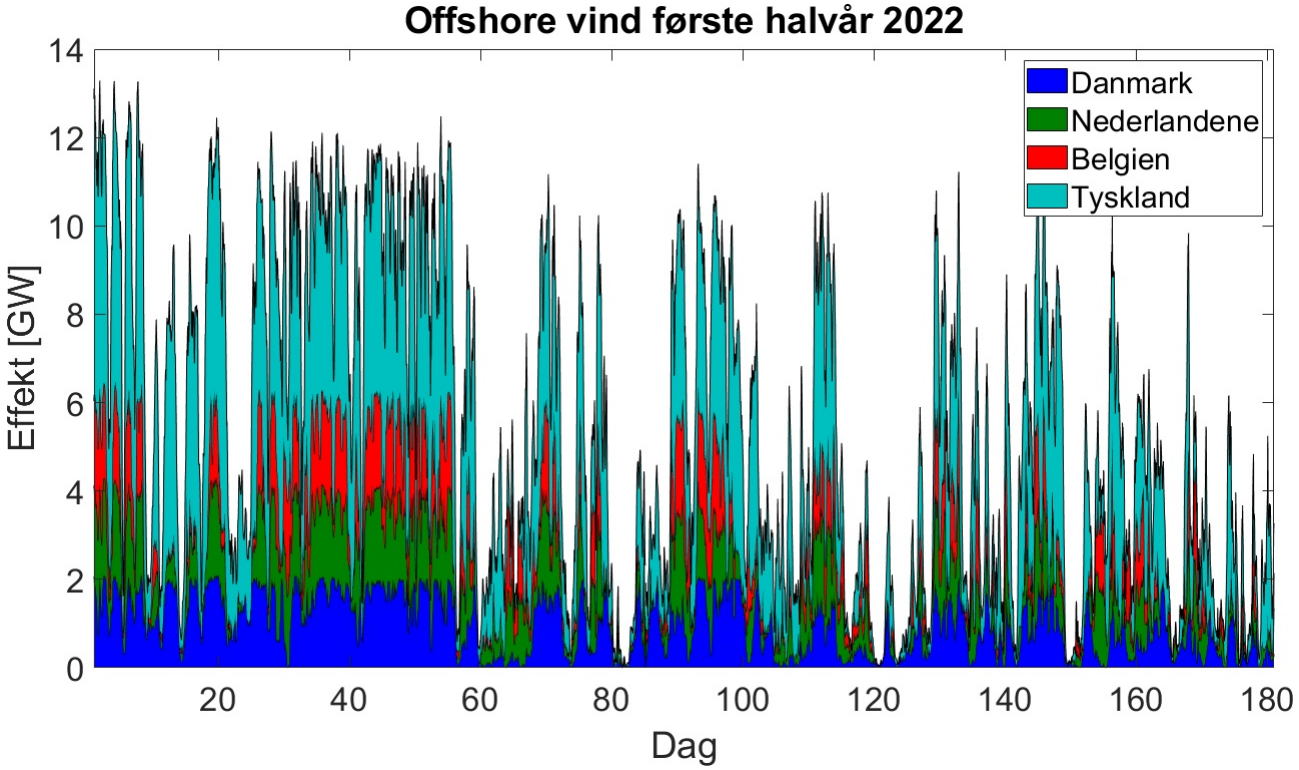
Et lige så stort problem ved Viborg Kommunes planer er, at der ikke er nogen planer for, hvordan man kan komme af med strømmen, når der er for meget. Man kan i dag ikke lagre betydelige mængder strøm. PtX er kun på tegnebrættet, og der er i øvrigt et kæmpe energitab forbundet ved processerne. I sidste ende mister man omkring 75% af energien ved PtX. Tyskland, Sverige og Nederlandene udbygger også sol og vind, så i det store hele har nabolandene også overskud af grøn strøm, når vi har det, og de kan ikke aftage vores strøm.

---

5 http://www.pfbach.dk/firma_pfb/references/pfb_the_vulnerable_power_system_in_southern_sweden_2022_01_26.pdf

Allerede i dag betaler Tyskland jyske vindmølleejere for at slukke møllerne, når det blæser meget[6]. Det skyldes, at Tyskland også har overskud af strøm, når det blæser meget, og transmissionsnettet mellem nord og syd er dårligt i Tyskland.

Pointen bliver underbygget af figuren herunder, som viser produktionen fra havvind i Belgien, Danmark, Nederlandene og Tyskland i første halvdel af 2022. Som det ses, så er der stor korrelation i vindproduktionen i regionen. Har Danmark overskud, har de andre lande også, og er der underskud, så er der også det, i de andre lande.

Figur 3: Havvind produktion i første halvår af 2022 i Belgien, Danmark, Nederlandene og Tyskland. Data er hentet fra https://transparency.entsoe.eu.

Så er der Norge, men transmissionsnettet tillader kun 1.6 GW eksport til Norge, så Norge kan ikke aftage meget mere, end det gør i dag. Læg dertil, at Storbritannien, Nederlandene og Tyskland også gerne vil af med strøm til Norge.

Konklusion på el

Vejrenergi (sol og vind) leverer efter vejret, og da strøm skal bruges øjeblikkeligt, skaber Viborg Kommunes planer store problemer med forsyningssikkerheden, hvis da ikke andre kommuner tager ansvar. Derudover vil man slet ikke kunne komme af med strømmen, hvis alle opførte sig som Viborg Kommune.

Som skrevet før, så kan man ikke bare lave det sjove feel good og pynte sig med grønt uden at tage ansvar for bagsiden af medaljen. Viborg Kommune er en del af problemet og ikke løsningen.

[6] https://avisendanmark.dk/artikel/danske-vindm%C3%B8ller-st%C3%A5r-stille-n%C3%A5r-det-bl%C3%A6ser-det-er-tyskernes-skyld

Udvikling og placering af et eller flere Power to X-anlæg, der sikrer et mere optimeret og sammenhængende energisystem.

”Udvikling”. Skal Viborg Kommune til at lave forskning og udvikling? Kære politikere og embedsmænd i Viborg Kommune: I er ikke energieksperter. Hold her nu til det, I har forstand på, og lad vær med at deltage i ”picking the winner”. Det kommer sjældent noget godt ud af det, når politikerne bruger skatteborgernes penge på risikable projekter.

Dertil skal det siges, at man taber ca. 75% af energien ved at lave strømmen om til f.eks. hydrogen og tilbage igen, og der findes slet ikke i dag anlæg af en skala, der kan bidrage til ”sammenhængende energisystem”. Endelig er spørgsmålet, om det ikke er bedre for klimaet at bruge hydrogenen i produktion af kunstgødning i stedet for som backup.

Klima og bæredygtighed er en naturlig og integreret del af undervisningen i Viborg Kommunes folkeskoler

Det primære formål med ”Grønne sammen” er ikke, at eleverne skal lære noget, men at de skal påvirkes politisk i den retning, politikerne ønsker. Det står sort på hvidt, at formålet med emneugerne er at fremme klimahandling og bæredygtigheden i Viborg Kommune, eller med andre ord at fremme et politisk mål vedtaget i byrådet. Byrådet spænder altså børnene for dets politiske ønsker. Det er vi ikke vant til i Danmark. Det er jo en ren tilståelsessag, og jeg undrer mig over, at politikerne vil være bekendt at fremme deres politiske mål gennem børn. Uanset hvor godt, det man ønsker at indoktrinere, synes at være, så er det forkert at indoktrinere. Bæredygtighed, klimakrise o.s.v. er de voksnes problem, og emneugen bør ikke afkræve 10-årige løsninger på menneskehedens største problemer. Børn burde have lov til trygt at gå i skole uden at påduttes alle verdens problemer. Det er ikke deres ansvar, og slet ikke førend de har lært nogle basale færdigheder.

Hvis ikke I mener, det er politisk, så forestil jer, at de politiske vinde skifter, og kommunen laver ”Økonomisk vækst sammen”, ”Regelstop sammen”, ”Personligt ansvar sammen” eller ”Stop indvandringen sammen”. ”Grønne sammen” er også politik.

Men hvad er problemet, vil I måske spørge? Hvem kan have noget imod bæredygtighed og klimahandling? Og det er her, det smarte ligger. For hvem tør gå imod at redde klimaet og bæredygtighed, som på overfladen ser ganske fint og neutralt ud. Går man imod bæredygtighed, så får man stillet spørgsmålet, om man synes, der bare skal bruges løs, og om man synes, at det er i orden at forurene? Der opstilles en stråmand, som kan bruges til at udskamme modstandere. Men efter min opfattelse, så er bæredygtighed en trojansk hest, og indeni ligger den politiske indoktrinering med masser af politisk regulering, mindre marked og radikale løsninger. Hvis I nu her synes, jeg er en grum sort reaktionær sur gammel mand, der ser konspirationsteorier og burde tage min sølvpapirshat på, så spørg jer selv, hvilket af to nedenstående pensum, der ligger tættest på det, min søn har lært i ”Grønne sammen” emneuger.

Pensum 1 (Vækst og velstand fremmer bæredygtigheden)

- Verden har lige gennemlevet det bedste årti nogensinde. Pga. markedsøkonomi, frihandel, vækst og velstand er ekstrem fattigdom mere end halveret siden 2010 (mere end 158.000 er hver dag hevet ud af fattigdom), børnedødeligheden er faldet med en tredjedel og gennemsnitslevealderen er steget mere end 3 år. Den globale dødsrate forårsaget af inden- og udendørsforurening er faldet 19% og på trods af global opvarmning er

klimarelaterede dødsfald reduceret til 0,35/100000 - en reduktion på 95% siden 60´erne. Endelig har mange rige lande nået “peak stuff”, og ressourceforbruget i 66 ud af 72 rige lande falder. Kort sagt: Vækst og velstand er den bedste medicin for miljøet, da velstand giver overskud til at bekymre sig om naturen (rige lande er generelt de reneste lande, og forureningen mindskes år for år, når velstanden når et vist niveau), og da antallet af børnefødsler rasler ned med velstanden.

- Kun 11% af Danmarks energibehov dækkes af sol og vind trods 40 års massiv statsstøtte. Og de første 11% er de nemmeste at opnå, da der er masser af backup i energisystemet. Skal vi op på f.eks. 70% CO_2 fri energi i løbet af få år, så kommer man ikke udenom om kernekraft. Derfor skal eleverne prøve at optimere et kernekraftværk.
- Nedbringelse af CO2 koster rigtig rigtig mange penge, så en forudsætning for at have råd er en politik, der ikke lægger hindringer i vejen for væksten.
- Ejendomsretten er det vigtigste redskab for bæredygtighed, da folk generelt ikke er ansvarlige overfor fælles goder eksemplificeret ved f.eks. fælles græsningarealer i gamle dage, der blev udpint af for mange dyr, indtil man gav landmændene egne jordlodder, eller eksemplificeret ved det forurende planøkonomiske Østeuropa tilbage i 80'erne.
- Ugen afsluttes med filmkampagne for ejendomsret, frihandel og økonomisk vækst som middel til at kombinere velstand og bæredygtighed.

Pensum 2 (Anti-vækst, antimarkedsøkonomi og økologi)

- Industrialisering i landbruget er skidt og forurener.
- Økologi er godt.
- Køb lokale varer (uden tanke for hvad prisen for Verdens fattigste).
- Køb fairtrade.
- Vækst er skidt for miljøet.
- Vindmøller er godt og skaber arbejdspladser.
- FN's politiske Verdensmål præsenteres kritikløst selvom undermålene er meget politiske såsom fremme af immigration og feminisme med lighed i resultater (ikke muligheder) som mål.
- Ugen afsluttes med filmkampagne for bæredygtighed.

Alt efter politisk overbevisning vil man argumentere for forskellige veje til bæredygtighed (hvordan så end det defineres) og klimahandling. Man kan lære eleverne, at med vækst og teknologisk udvikling kan bæredygtighed kombineres velstandsstigning i de mindre udviklede lande, eller man kan lære eleverne noget med lavenergi samfund, hyggelig grøn energi, vækstkritik og levevisomlæg. Det afhænger af politisk overbevisning.

Som forventet kom min søn hjem og havde været igennem noget, der mindede mere om pensum 2 end pensum 1, medens han måtte være en meget provokerende og øretæveindbydende træls elev for at overkomme modstanden mod kernekraft. (F.eks. måtte strømmen til den bæredygtige butik ikke komme fra kernekraft men gerne fra vindmøller....)

Men mit hovedargument mod ”Grønne sammen” er sådan set ikke, at emneugerne i praksis er rød/grønne, men at man bruger børn til at fremme et politisk mål.

Hvis man endelig ville gøre noget godt for klimaet, så afskaffede man emneugerne. Jeg underviser elektronik-ingeniørstuderende på Syddansk Universitet. Det er de faktiske klimahelte, for det er dem, der skal udvikle den effekt-elektronik, der skal bidrage til den grønne omstilling. Og det er desværre ikke danskere, der er flest af. Der er mange dygtige unge fra den gamle østblok, der har

de matematiske forudsætninger for at blive ingeniører, hvorimod det halter med mange af de danske unge. Måske fordi østeuropæerne har siddet på deres flade og arbejdet med matematik og løst ligninger, medens deres danske jævnaldrende har danset FN's verdensmål og skreget "grønne sammen" til emneuger.

Igen er Viborg Kommune en del af problemet og ikke løsningen.

Med venlig hilsen

Morten Sørensen
V. Børstingvej 20, Vroue
7800 Skive
24 87 00 30
ms@morten-soerensen.dk